

# Socjologia medycyny - opis przedmiotu

| Informacje ogólne   |                                      |
|---------------------|--------------------------------------|
| Nazwa przedmiotu    | Socjologia medycyny                  |
| Kod przedmiotu      | 14.2-WL-LEK-SMed                     |
| Wydział             | Wydział Lekarski i Nauk o Zdrowiu    |
| Kierunek            | Lekarski                             |
| Profil              | ogólnoakademicki                     |
| Rodzaj studiów      | jednolite magisterskie sześcioletnie |
| Semestr rozpoczęcia | semestr zimowy 2018/2019             |

| Informacje o przedmiocie        |                                                                                   |
|---------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|
| Semestr                         | 2                                                                                 |
| Liczba punktów ECTS do zdobycia | 1                                                                                 |
| Typ przedmiotu                  | obowiązkowy                                                                       |
| Język nauczania                 | polski                                                                            |
| Sylabus opracował               | <ul style="list-style-type: none"><li>dr hab. Maria Zielińska, prof. UZ</li></ul> |

| Formy zajęć |                                            |                                           |                                               |                                              |                     |
|-------------|--------------------------------------------|-------------------------------------------|-----------------------------------------------|----------------------------------------------|---------------------|
| Forma zajęć | Liczba godzin w semestrze<br>(stacjonarne) | Liczba godzin w tygodniu<br>(stacjonarne) | Liczba godzin w semestrze<br>(niestacjonarne) | Liczba godzin w tygodniu<br>(niestacjonarne) | Forma zaliczenia    |
| Wykład      | 15                                         | 1                                         | 15                                            | 1                                            | Zaliczenie na ocenę |

## Cel przedmiotu

Celem nauczania jest zdobycie wiedzy dotyczącej podstawowych pojęć i kategorii socjologii zdrowia i choroby, oraz socjologii medycyny; zapoznanie się z socjologicznymi teoriami zdrowia i choroby, w tym z teorią wieloprzyczynowości choroby oraz akceptacji pojęcia cho-robey funkcjonalnej, tzn. choroby bez uchwytne-go tła organicz-nego. Celem jest ponadto poznanie zachowań związanych ze zdrowiem i chorobą jako ważnego elementu wiedzy o społeczeństwie; poznanie związków jakości życia ze stanem zdrowia; zapoznanie się z najnowszymi osiągnięciami naukowymi w definiowaniu nowych ról lekarza w zakresie kontaktów z pacjentami i członkami ich rodzin; zdobycie wiedzy na temat środowiska szpitalnego jako instytucji totalnej. Celem jest kształtowanie świadomości studentów w zakresie humanizacji medycyny. Podczas wykładu omawiane będą zagadnienia medykalizacji życia społecznego a także społeczne konteksty problemów medycznych takich jak min. eutanazja, aborcja, transplantologia, zapłodnienie in vitro itp. .

## Wymagania wstępne

Brak

## Zakres tematyczny

Wykłady

1. Podstawowe pojęcia i kategorie socjologii zdrowia i choroby oraz socjologii medycyny.
2. Teorie przyczyn chorób; polietologia chorób-epidemiologia analityczna
3. Społeczno-kulturowe uwarunkowania zachowań ludzkich w różnych sytuacjach społecznych w szczególności w sytuacji choroby i kontaktów z lekarzem
4. Społeczno-środowiskowe i kulturowe uwarunkowania stanu zdrowia, choroby i jakości życia: globalizacja problemów zdrowotnych, nierówności społeczne w dostępie do instytucji służby zdrowia i osiągnięć medycyny.
5. Socjologiczno-medyczne badania nad stresem jako czynnikiem zagrożenia zdrowia. Istota zjawiska, skala i pomiar zjawiska na skalach socjomedycznych
6. Calos Cagatos. Kondycja psychofizyczna studentów jako wyznacznik osiągnięć edukacyjnych.
7. Obszary humanizacji medycyny. Rola socjologii w procesie humanizacji medycyny. Medykalizacja życia społecznego. Społeczne konteksty problemów medycznych takich jak min. eutanazja, aborcja, transplantologia, zapłodnienie in vitro itp. .

## Metody kształcenia

Wykład

## Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągania efektów uczenia się

| Opis efektu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Symbolo efektów                                                        | Metody weryfikacji                                              | Forma zajęć                                              |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|
| zna aktualny stan wiedzy na temat społecznego wymiaru zdrowia i choroby, wpływu środowiska społecznego(rodziny, sieci relacji społecznych) i nierówności społecznych na stan zdrowia oraz społeczno-kulturowych różnic i roli stresu społecznego w zachowaniach zdrowotnych; potrafi wyjaśnić podstawowe tezy teorii wieloprzyczynowości choroby oraz akceptacji pojęcia choroby funkcjonalnej, tzn. choroby bez uchwytne-go tła organicznego. | <ul style="list-style-type: none"><li>• <a href="#">D_W1</a></li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>• praca pisemna</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>• Wykład</li></ul> |
| rozumie znaczenie zdrowia, choroby, niepełnosprawności i starości w relacji do postaw społecznych, konsekwencje społeczne choroby i niepełnosprawności oraz bariery społeczno-kulturowe oraz zna aktualną koncepcję jakości życia uwarunkowaną stanem zdrowia. Potrafi omówić problemy społeczne widziane z perspektywy problemów medycznych (eutanazja, aborcja, transplantologia zapłodnienie in vitro itp.)                                 | <ul style="list-style-type: none"><li>• <a href="#">D_W3</a></li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>• praca pisemna</li></ul> | <ul style="list-style-type: none"><li>• Wykład</li></ul> |

| Opis efektu                                                               | Symbol e efektów        | Metody weryfikacji | Forma zajęć |
|---------------------------------------------------------------------------|-------------------------|--------------------|-------------|
| rozumie funkcjonowanie instytucji medycznych oraz społeczną rolę lekarza; | • <a href="#">D_W6</a>  | • praca pisemna    | • Wykład    |
| rozumie rolę rodziny w procesie leczenia;                                 | • <a href="#">D_W8</a>  | • praca pisemna    | • Wykład    |
| rozumie kulturowe, etniczne i narodowe uwarunkowania zachowań ludzkich;   | • <a href="#">D_W16</a> | • praca pisemna    | • Wykład    |

## Warunki zaliczenia

Praca pisemna

## Literatura podstawowa

- Ostrowska A. Socjologia medycyny (2009). Podejmowane problemy, kategorie analizy, Wyd. IFiS PAN, Warszawa.
- Ostrowska A., Skrzypek M. (red.), (2015), Socjologia medycyny w Polsce z perspektywy półwiecza: nurty badawcze, najważniejsze osiągnięcia, perspektywy rozwoju. Wydawnictwo IFiS PAN, Warszawa 2015, ss. 422.
- Piątkowski W., Titkow A. (red.) (2002), W stronę socjologii zdrowia, Wyd. UMCS, Lublin.
- Piątkowski W. (red.). Zdrowie i choroba w badaniach socjologicznych prowadzonych na Uniwersytecie Medycznym w Lublinie 1995-2013. Lublin: Uniwersytet Medyczny w Lublinie, 2013; ss. 214.
- Uramowska-Żyto, H. (1992), Zdrowie i choroba w świetle wybranych teorii socjologicznych, IFiS PAN.

## Literatura uzupełniająca

- Czapiński J., Panek T. (red.) (2007, 2009, 2011). Warunki i jakość życia Polaków, Warszawa 2006, 2010, 2011.
- Raporty CBOS dotyczące opinii na temat zdrowia, choroby, oceny własnego samopoczucia Polaków.
- Wyniki badań prowadzonych przez zespół pod kierunkiem Marii Zielińskiej na temat „Młodzież akademicka w Polsce i na Ukrainie w czasach nieufności i zagrożeń cywilizacyjnych. Międzykrajowe badania porównawcze”**. W: Młodzież w czasach nieufności. Studenci zielonogórscy o sobie i innych / red. nauk. Maria Zielińska, Dorota Szaban .- Zielona Góra : Fundacja Obserwatorium Społeczne Inter Alia.
- Synowiec-Piłat M., Łaska-Formejster (red.), Społeczne konteksty chorób przewlekłych. Wybrane zagadnienia, Łódź: Wyd. Uniwersytetu Łódzkiego, 2013; ss. 223.
- Skrzypek M. (red.) (2013) Socjologia medycyny w multidyscyplinarnych badaniach humanizujących biomedycynę. Lublin, Wyd. KUL ss.338.
- Syrek E. (2008), Zdrowie i wychowanie a jakość życia. Perspektywy i humanistyczne orientacje poznawcze. Wyd. UŚL, Katowice.
- Tobiasz-Adamaczyk B.: (2000), Wybrane elementy socjologii zdrowia. Wyd. UJ, Kraków.
- Zielińska M. (2015) Calos Cagatos - w zdrowym ciele zdrowy duch. przyczynek do refleksji o kondycji psychofizycznej młodzieży akademickiej // W: Stan zdrowia a procesy demograficzne w Europie Środkowej / red. Dorota Szaban, Hanna Kurowska, Robert Wróbel .- Zielona Góra : Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego.
- Zielińska M. (2016) Młodzież akademicka jako przedmiot badań socjologicznych // W: Młodzież w czasach nieufności. Studenci zielonogórscy o sobie i innych / red. nauk. Maria Zielińska, Dorota Szaban .- Zielona Góra : Fundacja Obserwatorium Społeczne Inter Alia.

## Uwagi

Zmodyfikowane przez mgr Beata Wojciechowska (ostatnia modyfikacja: 06-07-2018 13:53)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ